
CONFESIUNI DE CREAȚIE

Claudiu Bleonț

interpretul rolului Torquato,
în piesa „Torquato Tasso”
de J. W. Goethe

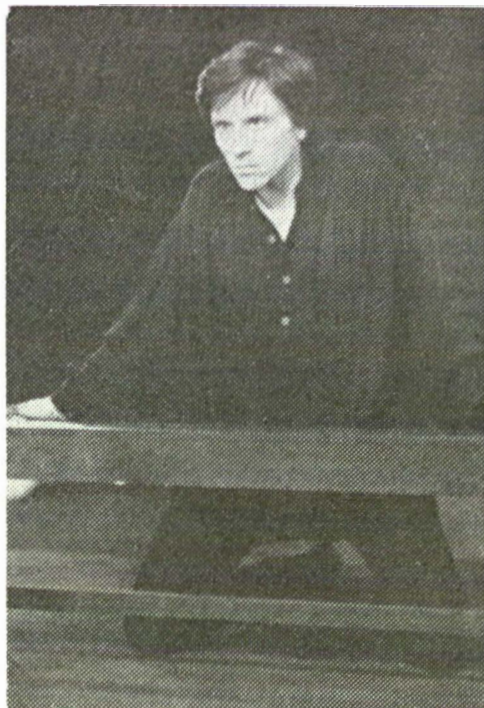
la

Teatrul Național din București

Deși foarte ocupat, Claudiu Bleonț se mai lasă din când în când furat de cîte un dialog în care să explice cum a făcut un rol. Chiar dacă, în ultima vreme a început să-i dea mare dreptate lui Gheorghe Dinică: „Cînd nu se vede de pe scenă ce am avut de spus... ce aş mai putea explica cu într-un interviu?!”

Despre Torquato însă, pare să fi găsit cîteva lucruri ce meritau o limpezire:

— Uneori munca regizorului e judecată superficial, pripit. În cazul spectacolului cu piesa lui Goethe cred că cele mai dificile momente au fost depășite de Anca Ovanetz, efortul său rămînînd oarecum anonim. Fiindcă nu atît rezultatul artistic în sine a fost relevant, cît inițierea ce s-a petrecut pe tot parcursul repetițiilor, al discuțiilor, al crizelor profunde și uneori cumplit de chinuitoare pe care noi, actorii, le-am străbătut alături de un regizor ale cărui tenacitate și rezistență la efort s-au dovedit copleșitoare. Despre aceste lucruri cred că merită să depun aici o mărturie, ca unul dintre pușinii care au fost direct implicați, și în același timp au asistat la nașterea reprezentației. Și folosesc acest cuvînt, „naștere”, nu întîmplător. Fiindcă el conține toată încercătura de travaliu anevoios și în același timp de sublim pe care o necesită creația. Obiectul finit s-a arătat ca virful unui aisberg din care apar doar zece metri deasupra oceanului. Dar masa monumentală, impunătoare, supradimensionată a colosului rămîne as-



cunsă ochiului. De aceea spuneam că judecata critică aplicată spectacolului a fost grăbită.

— **Cu dumneavoastră, critica a fost însă generoasă. Spectacolul e considerat unul de protagonist.**

— Adevărat. Pentru mine a rămas importantă nu reacția critică, ci influența acestui rol asupra carierei mele de actor. De cînd joc Tasso am simțit că o altă perioadă a vieții mele artistice a început. Torquato a fost unul dintre puținele roluri în care am fost distribuit direct, n-am făcut o înlocuire. Cu toate că se puneau cîteva probleme esențiale. Pe de o parte, eram prea tînăr, iar întinderea rolului cerea multă experiență și o rezistență fizică și psihică anume. Pe de altă parte, trebuia să stăpînesc tehnica retorică a versului, să respir, să mă mișc, să simt într-un anumit fel. Apoi, exista o presiune colosală a textului și a personajului. Textul lui Goethe proiectează un erou fictiv, dar spectacolul voia să vorbească și despre Tasso cel real. Un asemenea rol e foarte dificil. Personal, cred că în felul în care a fost conceput la Național este unul dintre cele mai dificile roluri existente. Personajul traversează un purgatoriu, toată evoluția sa are ca temă suferința, o suferință paroxistică, întru creație. El arde, se zbuție, se autoconsumă. Torquato e omul în stare-limită de tortură.

Trăirile lui îmi amintesc de armoniile simfonice. Pentru a putea reconstrui toate acordurile, toată complexitatea acestui personaj-simfonie, au fost necesare o sumă de inițieri anevoioase. Regizoarea a scris pe pielea, pe trupul, pe sufletul meu acest personaj, pînă cînd am putut să-l încarnez. Marele ei merit, marea ei încredere, a fost că pot să o fac. Și mărturisesc sincer, eu însumi m-am îndoit la început că voi putea. Dar ea a crezut în capacitatea de a construi cu minuție, cu îndirjire, cu răbdare, acest erou înăuntrul și prin intermediul ființei mele de actor. A fost un pariu pe care nu și l-ar fi asumat oricine. Am fost ajutat să-mi forțez și să-mi sparg o limită. Așa simt.

— Înțeleg că timpul repetițiilor a fost foarte dur. Ce relație a existat între dumneavoastră și ceilalți interpreți?

— Restul distribuției este alcătuit dintr-o pleiadă de profesioniști încercați. Experiența și talentul lor călit prin experiență veneau ca permanente semne de întrebare puse în fața înflăcărilor mele. Ei mi-au străjuit atent, concentrat și fără îngăduințe profesionale, inițierea. M-au ajutat uneori să ies din confruntarea cu regizorul la limanul înțelegerii.

Mi-au fost în același timp parteneri, rivali și sfătuitoari. Le datorez mult Silviei Popovici, Adelei Mărculescu, lui Damian Crișmaru și Constantin Dinulescu.

— Confesiunea de creație pe care ați făcut-o spune multe despre lucrul dumneavoastră în relație cu echipa și mai puține despre ceea ce s-a întâmplat între dumneavoastră și personaj.

— Așa ceva nu poate fi relatat. În orice caz, nu în câteva cuvinte. Ceea ce aș mai dori să adaug însă este că Marele Premiu ce mi s-a acordat la Costinești pentru interpretarea unui fragment din *Torquato* m-a onorat mai ales din perspectiva importanței pe care o acord acestui rol în evoluția mea artistică. Și poate ar mai fi de spus că sînt seri în care regăsesc exact drumul sinuos, accidentat, către reconstituirea pleneră a personajului de-a lungul reprezentației... și sînt altele, cînd starea de grație nu se naște. Înainte de fiecare astfel de ieșire în scenă mă întreb: „Oare azi se va petrece minunea?” Mă întreb, fiindcă știu că întrebîndu-mă, cum spunea Constantin Noica, răspunsurile vin.

**Convorbire realizată de
Ioana TÎMPĂNARU**